

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
УКРАЇНИ**

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

з дисципліни «СПТр»

Укладач:

викладач кафедри ПДОУ

к.психол.н.

Швалб А.Ю.

Тема 1. Загальна характеристика соціально-психологічного тренінгу як виду активного соціально-психологічного навчання

Мета: ознайомити курсантів та студентів з СПТ, як різновидом практичної роботи психолога.

План:

1. Проаналізувати як виникла така форма практичної роботи як тренінг (історичний аспект).
2. Провести аналіз як змінювалися форми та засоби психологічного тренінгу в процесі розвитку психології.
3. Перелічити основні умови проведення СПТ.
4. Скласти перелік психологічних проблем сучасної людини та визначити шляхи їх подолання.
5. Сформувати уміння використання діагностичних методів в процесі підготовки до проведення СПТ.

Література

1. Большаков В.Ю. Психологический тренинг. СПб., 1996.
2. Вачков И.В. Основы технологии группового тренинга. М., 1999.
3. Емельянов Ю.Н. Активное социально-психологическое обучение. Л., 1985.
4. Жуков Ю.М., Петровская Л.А., Растянников П.В. Диагностика и развитие компетенции в общении. М., 1990.
5. Захаров В.П., Хрящева Н.Ю. Социально-психологический тренинг: Учебное пособие. Л., 1989.
6. Игровое моделирование: методология и практика. Новосибирск, 1987. С.48-61.

Тема 2. Теоретичні та методологічні основи соціально-психологічного тренінгу

Мета: ознайомити курсантів та студентів з методологією створення тренінгових програм.

План:

1. Проаналізувати причини виникнення психологічних проблем сучасної людини та визначити шляхи їх подолання.
2. Визначити структурні компоненти процесу СПТ.
3. Скласти психологічну карту основних категорій замовників тренінгу.
4. Визначити основні завдання та мету тренінгу.
5. Перелічити види СПТ.
6. Проаналізувати суттєві відмінності різних видів тренінгу.

Література

1. Кочюнас Р. Основы психологического консультирования и групповой психотерапии. – М., ОППЛ, 2003.
2. Емельянов Ю.Н. Обучение паритетному диалогу: Уч. пособие. Л., 1991. – 107 с.
3. Жуков Ю.М., Петровская Л.А., Растянников П.В. Диагностика и развитие компетентности в общении: Практическое пособие. М., 1991. – 96 с.
4. Захаров В.П., Хрящева Н.Ю. Социально-психологический тренинг: Уч. пособие. Л., 1989. – 56 с.

Тема 3. Методи, які використовуються в СПТ різних напрямків

Мета: ознайомити курсантів та студентів з основними методами, які використовуються у СПТ.

План:

1. Аргументувати необхідність вибору спеціально обладнаного приміщення для проведення СПТ.
2. Відпрацювати загальні методи створення картотеки клієнтів.
3. Визначити основні правила проведення підготовчого етапу СПТ.
4. Відпрацювати у рольовому процесі етапу знайомства з групою.
5. Визначити загальні принципи діагностичного етапу СПТ.
6. Проаналізувати особливості заключного та контрольного етапу СПТ.

Література

1. Кочюнас Р. Основы психологического консультирования и групповой психотерапии. – М., ОППЛ, 2003.

2. Емельянов Ю.Н. Обучение паритетному диалогу: Уч. пособие. Л., 1991. – 107 с.
3. Жуков Ю.М., Петровская Л.А., Растянников П.В. Диагностика и развитие компетентности в общении: Практическое пособие. М., 1991. – 96 с.
4. Захаров В.П., Хрящева Н.Ю. Социально-психологический тренинг: Уч. пособие. Л., 1989. – 56 с.
5. Большаков В.Ю. Психотренинг. Социодинамика. Упражнения. Игры. СПб, 1996. – 379 с.

Тема 4. Організація групового процесу у СПТ

Мета: засвоїти техніку організації групового процесу у СПТ, сформувати певні навички та вміння.

План:

1. Перелічити основні техніки СПТ.
2. Проаналізувати зв'язок технік та етапів СПТ.
3. Визначити універсальні та спеціальні техніки СПТ.
4. Проаналізувати та відпрацювати типові технічні помилки тренера у процесі проведення групової роботи.

Література

1. Кочюнас Р. Основы психологического консультирования и групповой психотерапии. – М., ОППЛ, 2003.
2. Емельянов Ю.Н. Обучение паритетному диалогу: Уч. пособие. Л., 1991. – 107 с.
3. Жуков Ю.М., Петровская Л.А., Растянников П.В. Диагностика и развитие компетентности в общении: Практическое пособие. М., 1991. – 96 с.
4. Захаров В.П., Хрящева Н.Ю. Социально-психологический тренинг: Уч. пособие. Л., 1989. – 56 с.
5. Большаков В.Ю. Психотренинг. Социодинамика. Упражнения. Игры. СПб, 1996. – 379 с.

Тема 5. Принципи комплектації програм. Різновиди програм СПТ

Мета: сформувати уявлення про принципи комплектації програм СПТ.

План:

1. Принципи вибору технік для різних тренінгових програм.
2. Використання діагностики для правильного визначення проблеми групи і для вироблення науково обґрунтованих рекомендацій з їх рішення.
3. Формування вміння надання додаткового позитивного психотерапевтичного впливу на групу через практику психологічного діагностування.
4. Визначення мети тренінгу та створення програми відповідно до цієї мети.

Література

1. Кочюнас Р. Основы психологического консультирования и групповой психотерапии. – М., ОППЛ, 2003.
2. Емельянов Ю.Н. Обучение паритетному диалогу: Уч. пособие. Л., 1991. – 107 с.
3. Жуков Ю.М., Петровская Л.А., Растянников П.В. Диагностика и развитие компетентности в общении: Практическое пособие. М., 1991. – 96 с.
4. Захаров В.П., Хрящева Н.Ю. Социально-психологический тренинг: Уч. пособие. Л., 1989. – 56 с.
5. Большаков В.Ю. Психотренинг. Социодинамика. Упражнения. Игры. СПб, 1996. – 379 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ

Порядок перерахунку рейтингових показників 100-бальної системи вищої шкали в національну шкалу оцінювання знань та європейську шкалу ECTS.

Інтервальна шкала оцінок установлює взаємозв'язки між рейтинговими показниками та шкалами оцінок.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту, курсового проекту (роботи), практики	для заліку

90 – 100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Залікова оцінка виставляється з урахуванням поточної роботи студента протягом усього семестру. Ураховується як відвідування занять і аудиторна робота, так і виконання індивідуальних завдань і завдань для самостійного опрацювання.

Оцінювання знань студентів під час поточного контролю відбувається на основі таких критеріїв:

1. Правильність відповідей (правильний, чіткий, достатньо глибокий виклад теоретичних понять).
2. Ступінь усвідомлення програмного матеріалу та самостійність суджень.
3. Новизна навчальної інформації; рівень використання наукових (теоретичних знань).
4. Уміння користуватися засвоєними теоретичними знаннями у повсякденному житті.
5. Відповідальність студентів оцінюється й за формою, тобто з точки зору логічності, чіткості, виразності викладу навчальної літератури.

Виходячи з розглянутих положень, критерії оцінювання такі:

«Зараховано» виставляється студенту тоді, коли його відповідь бездоганна за змістом, формою, обсягом. Це означає, що студент у повній мірі за програмою засвоїв увесь навчальний матеріал, викладений у підручниках та інших джерелах і на практичних, семінарських заняттях, заліку дає бездоганні та глибокі відповіді на поставлені запитання, а також під час тестування демонструє знання не тільки основної, але й додаткової літератури, першоджерел, наводить власні роздуми, робить узагальнюючі підсумки, використовує знання із суміжних, галузевих дисциплін, уміє пов'язати вивчений матеріал із реальною дійсністю та доцільно використовує його для аналізу практичних завдань.

«Незараховано» виставляється тоді, коли студент не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки під час висвітлення понять, на додаткові питання відповідає не по суті, робить велику кількість помилок під час усної відповіді.